

11.02.2025

Lapin kunnanjohtajat

Lapin maaseutuelinkeinoviranomaiset

ASIA

Lapin ELY- keskuksen ohje kuntien maaseutuviranomaisille alkutuotannon varautumiseen liittyen

Maa- ja metsätalousministeriö on lähettänyt ELY-keskuksille ohjauskirjeen liittyen maatalousyrittäjien, moottoriajoneuvojen ja työkonoiden varaamiseen (VAP-varaukset). Valtioneuvoston ohjesäännön 262/2003 11 §:n mukaan ministeriö ohjaa aluehallintovirastoja sekä ELY-keskuksia toimialaansa kuuluvissa asioissa. Valtioneuvoston ohjesäännön 19 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat muun muassa maatalous, elintarvikkeet sekä maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu.

Valmiuslain (1552/2011) 12§:n mukaan valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmien ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen poikkeusoloissa. Valmiuslain 13 §:n mukaan kukin ministeriö johtaa ja valvoo sekä yhteensovittaa varautumista omalla toimialallaan.

Maa- ja metsätalousministeriön ELY-keskuksille lähettämässä ohjauskirjeessä on todettu, että maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on johtaa, valvoa ja yhteensovittaa elintarvikehuollon turvaamiseen liittyvää varautumista, erityisesti alkutuotannon osalta. Elintarvikehuollon toimivuus pitää kyetä varmistamaan myös häiriö- ja poikkeusoloissa. Edellä kuvatun tulosohjauksen perusteella Lapin ELY-keskus osoittaa pyynnön edelleen toimialueemme kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille.

Maa- ja metsätalousministeriön ohjekirjeen mukaisesti tavoitteena on, että sekä alkutuotannon kalustovaraukset että alkutuotannon

11.02.2025

henkilövaraukset on tehty vuoden 2025 kesäkuun loppuun mennessä.

Maaseutuelinkeinoviranomaisia pyydetään toimittamaan laatimansa henkilövarauslistauksen ELY-keskukseen. ELY-keskus toimittaa varaushakemukset keskitetysti puolustusvoimien aluetoimistoon. Ajoneuvo- ja työkonevaraukset toimitetaan myös ELY-keskukseen, jossa ne tallennetaan järjestelmiin sähköisen asiointipalvelun kautta.

Puolustusvoimien aluetoimistot ratkaisevat asevelvollisia koskevat henkilövaraushakemukset toimitettujen varaushakemusten pohjalta. Kalustovarauksista ei tehdä päätöksiä.

Varaaja (ELY-keskus) ilmoittaa aluetoimiston henkilövarauspäätöksestä varatuille henkilöille ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. ELY-keskus tulee pyytämään kuntia tarkistamaan varaukset kolmen vuoden välein. ELY-keskuksella on velvollisuus raportoida varaustilanteesta maa- ja metsätalousministeriölle kolmen vuoden välein.

Näiden VAP-varausten lisäksi kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia edellytetään valmistelemaan viljelyaluekohtaiset valmiussuunnitelmat.

ELY-keskuksille on laadittu kalustovaraamiseen toimintamallin kuvaus, maataloille ja urakoitsijoille laaditut saatekirje- ja lomakeluonnokset, joita voidaan hyödyntää kuntien ohjeistamisessa.

Varaajan tulee käsitellä varausasiakirjoja salassapitoluokituksen mukaisesti. Asiakirjat ovat turvallisuusluokiteltu käyttö rajoitettu TL IV julkisuuslain 621/1999 24.1 §:n 8k mukaisesti.

Yksikön päällikkö

Hannu Linjakumpu

Valvontapäällikkö

Vili-Matti Kraatari